

РЕЦЕНЗІЇ

DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2021.18.30>

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ КАРПІНСЬКОЇ НАТАЛІЇ ВОЛОДИМИРІВНИ «АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СКЛАДНИХ ПРАВОВИХ ПИТАНЬ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ САНІТАРНИХ ТА ФІТОСАНІТАРНИХ ЗАХОДІВ ЗГІДНО ВИМОГ СОТ ТА ЄС»¹

Сидор Вікторія Дмитрівна,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри конституційного,
адміністративного та міжнародного права
(Київський інститут інтелектуальної
власності та права Національного
університету «Одеська юридична
академія», м. Київ, Україна)

У руслі інтеграційних процесів, які розпочалися в Україні з часу набуття нею незалежності і є далекими від завершення, а також враховуючи складні процеси формування вітчизняного аграрного законодавства гостро відчувається необхідність у теоретичних розробках, присвячених проблемам вдосконалення правового регулювання санітарних і фітосанітарних заходів.

Варто також зауважити, що активізація аграрної реформи на сучасному етапі державотворення пов'язана із вступом України до СОТ та підписанням Угоди про Асоціацію, за якою наша держава взяла на себе зобов'язання докорінно реформувати економічну систему, зокрема, її аграрний її сектор.

З огляду на викладене монографія Н.В. Карпінської, присвячене дослідженню застосування санітарних та фітосанітарних заходів у контексті вимог СОТ та ЄС, є безумовно актуальною і цінною як з точки зору доктрини аграрного права, так і з точки зору практики застосування аграрного законодавства.

Ознайомлення зі змістом монографії дає підстави стверджувати, що дане наукове дослідження являє собою самостійну, завершену, аргументовану роботу і дозволяє констатувати високий науково-теоретичний та прикладний рівень. Структура рецензованої монографії Наталії Володимирівни виглядає цілком обґрунтованою і логічною.

Високий ступінь обґрунтованості та узагальненості висновків монографії забезпечується використанням великого обсягу науково-теоретичного, нормативно-правового та емпіричного матеріалу.

В роботі піднімаються методологічні проблеми застосування в Україні права СОТ та права ЄС щодо санітарних та фітосанітарних заходів. Достатньо аргументованою

---

¹ Карпінська Н.В. Застосування санітарних та фітосанітарних заходів: проблеми правового забезпечення у контексті вимог СОТ та ЄС : монографія. Луцьк : СПД Гадяк Жанна Володимирівна ; Друкарня «Волиньполіграф», 2021. 532 с.

є класифікація принципів засад застосування санітарних та фітосанітарних заходів. Викликає інтерес проведене дослідження системи органів управління та контролю щодо застосування санітарних та фітосанітарних заходів за правом України, СОТ та ЄС.

Авторкою обґрунтовано твердження, що національна інституційно-функціональна система забезпечення санітарних і фітосанітарних заходів у сільському господарстві демонструє такі специфічні риси як динамічність управлінської структури; хронічна проблема узгодження повноважень; євроінтеграційна модель побудови інституційно-функціонального забезпечення.

Варто підтримати спробу обґрунтування ролі та значення неурядових організацій у правовому регулюванні застосування санітарних та фітосанітарних заходів. Авторка доводить, що шляхом розробки безлічі приватних стандартів, кодексів поведінки та схем забезпечення якості неурядові організації замінюють традиційні міжурядові режими у вирішенні значних глобальних екологічних та соціально-економічних проблем.

У праці привертають увагу думки щодо способів вирішення спорів з питань застосування санітарних та фітосанітарних заходів. Зокрема, як зазначено в роботі, система вирішення суперечок, яка передбачається в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС, має багато схожих рис із аналогічною системою СОТ, а саме щодо: 1) обов'язкового консультативного етапу; 2) утворення та мандату арбітражної групи; 3) підготовки попереднього звіту; 4) прискорення процедур розгляду спору у випадку наявності швидкокопсувних продуктів; 5) виконання рішення арбітражної групи (передбачена послідовність етапів: а) добровільні заходи з належного виконання рішення; б) компенсація; в) тимчасове еквівалентне призупинення зобов'язань за Угодою).

Авторкою також виділено відмінності між правовими механізмами вирішення спорів у рамках СОТ та Угоди про асоціацію з ЄС, які полягають у такому: 1) значно більш розширений статус арбітражної групи порівняно із групою експертів СОТ; 2) відсутність можливості апеляційного оскарження постанови арбітражної групи за Угодою про асоціацію; 3) специфічні зобов'язання арбітражної групи щодо звернення до Суду ЄС у випадках необхідності тлумачення права ЄС.

Загалом не викликає сумніву той факт, що авторці успішно вдалось розкрити тему дослідження. Досить цінними у науковому та практичному сенсі є виокремлення нових концептуально-правових підходів до визначення аграрно-правової складової природи санітарних та фітосанітарних заходів. Заслуговує на увагу класифікація сфер впливу міжнародно-правових зобов'язань у сфері реформування санітарних та фітосанітарних заходів.

Вважаємо, що великий практичний інтерес становитиме дослідження правових особливостей застосування фітосанітарних заходів у рослинництві, ветеринарно-санітарних заходів у тваринництві, а також забезпечення якості і безпеки харчових продуктів.

Уважне ознайомлення з рецензованою монографією дозволяє стверджувати, що робота Н.В. Карпінської являє собою самостійне, творче, завершене дослідження, яке містить вирішення проблем, що мають суттєве значення для теорії аграрного права. Положення і висновки, які містяться в роботі, є обґрунтованими і доведеними, вони можуть бути використані як в подальших теоретичних дослідженнях в даній сфері, так і законодавчій діяльності.

Монографія, що є серйозною науковою працею, не лише пропонує розв'язання актуальних проблем розвитку аграрного законодавства України, а й відкриває широкий простір для дискусій серед фахівців, тим самим виконуючи основне своє призначення.

Монографія буде корисною та цікавою не лише для науковців та студентів юридичних факультетів, але й для представників агробізнесу, посадових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських організацій.